

MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC MODUN “TRỒNG CÂY CÔNG NGHIỆP” CHO HỌC SINH HỆ TRUNG CẤP NGHỀ KHUYẾN NÔNG LÂM, TRƯỜNG CAO ĐẲNG LAI CHÂU

Nguyễn Duy Giang

Phòng tổ chức hành chính – tài vụ, trường Cao đẳng Lai Châu

Tóm tắt: Bài viết trình bày một số biện pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy và học modun "Trồng cây công nghiệp" dành cho học sinh hệ trung cấp nghề Khuyến nông Lâm tại trường Cao đẳng Lai Châu. Các biện pháp đề xuất bao gồm việc cập nhật và hoàn thiện chương trình giảng dạy phù hợp với yêu cầu thực tiễn ngành nghề, áp dụng phương pháp giảng dạy tích cực và sáng tạo để kích thích sự tham gia của học sinh, tăng cường đào tạo và bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên, cũng như nâng cao cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ cho việc học tập và thực hành. Ngoài ra, bài viết cũng đề cập đến việc hợp tác với các doanh nghiệp và tổ chức trong ngành để tạo điều kiện cho học sinh có cơ hội thực tập và áp dụng kiến thức vào thực tiễn, từ đó góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Từ khóa: Nâng cao chất lượng giáo dục, Trồng cây công nghiệp, Trung cấp nghề Khuyến nông Lâm, Cao đẳng Lai Châu, Phương pháp giảng dạy, Đào tạo giáo viên, Cơ sở vật chất, Hợp tác doanh nghiệp.

MEASURES TO ENHANCE THE QUALITY OF TEACHING AND LEARNING THE "INDUSTRIAL CROP CULTIVATION" MODULE FOR VOCATIONAL SECONDARY STUDENTS IN FORESTRY AND AGRICULTURAL PROMOTION, LAI CHAU COLLEGE

Nguyen Duy Giang

Department of Organizational Administration and Finance, Lai Chau College

Abstract: This article presents several measures aimed at improving the quality of teaching and learning the "Industrial Crop Cultivation" module for vocational secondary students in Forestry and Agricultural Promotion at Lai Chau College. The proposed measures include updating and refining the curriculum to align with industry practical requirements, implementing active and creative teaching methods to stimulate student participation, enhancing the professional training and development of teachers, as well as upgrading the facilities and equipment to support learning and practical activities. Additionally, the article discusses collaboration with businesses and organizations in the industry to provide students with opportunities for internships and applying their knowledge in practice, thereby contributing to the enhancement of educational quality and meeting the socio-economic development needs of the local area.

Keywords: Improving Education Quality, Industrial Crop Cultivation, Vocational Secondary in Forestry and Agricultural Promotion, Lai Chau College, Teaching Methods, Teacher Training, Facilities, Business Collaboration.

Nhận bài: 15/12/2024

Phản biện: 10/01/2025

Duyệt đăng: 14/01/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục nghề nghiệp đóng vai trò quan trọng trong việc đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 của Hội nghị Trung ương 8, khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đã khẳng định: "Tập trung đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương pháp dạy và học theo hướng hiện đại; phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức, kỹ năng của người học; khắc phục lối truyền thụ một chiều, ghi nhớ máy móc". Điều này đòi hỏi các cơ sở giáo dục nghề nghiệp không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của thị trường lao động.

Trong bối cảnh tỉnh Lai Châu đang tập trung phát triển nông nghiệp bền vững, việc nâng cao chất lượng đào tạo module "Trồng cây công nghiệp" cho học sinh hệ trung cấp nghề Khuyến

nông lâm tại trường Cao đẳng Lai Châu trở thành nhiệm vụ cấp thiết. Đây không chỉ là yêu cầu để đáp ứng chiến lược phát triển ngành nông nghiệp của địa phương, mà còn phù hợp với Chỉ thị số 24-CT/TW ngày 4/6/2003 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về phát triển kinh tế nông thôn gắn với phát triển ngành nghề, làng nghề truyền thống.

Tuy nhiên, thực tế giảng dạy module "Trồng cây công nghiệp" vẫn còn gặp nhiều khó khăn, như chương trình đào tạo chưa bám sát thực tiễn, phương pháp giảng dạy chưa đủ hấp dẫn, và cơ sở vật chất còn hạn chế. Vì vậy, việc nghiên cứu và đề xuất các biện pháp cụ thể nhằm nâng cao chất lượng dạy và học module này không chỉ góp phần cải thiện hiệu quả đào tạo mà còn tạo điều kiện để học sinh áp dụng kiến thức vào thực tiễn, thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng

Để đánh giá thực trạng chất lượng dạy và học module “Trồng cây công nghiệp” tại hệ trung cấp nghề Khuyến nông Lâm, trường Cao đẳng Lai Châu, nhóm nghiên cứu đã sử dụng thang đo Likert với 5 mức độ: Rất không đồng ý, Không đồng ý, Trung lập, Đồng ý, và Rất đồng ý. Thang đo này được áp dụng để thu thập ý kiến từ giáo viên và học sinh về các khía cạnh như tính phù hợp của chương trình đào tạo, mức độ hấp dẫn của phương pháp giảng dạy, chất lượng cơ sở vật chất phục vụ học tập và thực hành, cùng với hiệu quả của các hoạt động thực tiễn. Kết quả khảo sát sẽ giúp làm rõ những điểm mạnh và hạn chế trong công tác giảng dạy, từ đó đưa ra các biện pháp cải thiện phù hợp.

Kết quả khảo sát sử dụng thang đo Likert đã phản ánh rõ thực trạng chất lượng dạy và học module “Trồng cây công nghiệp” tại trường Cao đẳng Lai Châu. Về tính phù hợp của chương trình đào tạo, 65% học sinh đánh giá tích cực (Đồng ý và Rất đồng ý) rằng chương trình phù hợp với nhu cầu thực tế sản xuất nông nghiệp, tuy nhiên vẫn có 15% học sinh bày tỏ sự không hài lòng. Đối với nội dung bài giảng, 55% học sinh đồng ý rằng nội dung giúp tiếp cận thực tiễn, trong khi 20% cho rằng cần cải thiện.

Về phương pháp giảng dạy, chỉ 45% học sinh cảm thấy hứng thú với phương pháp hiện tại, và mức độ áp dụng các phương pháp dạy học tích cực chỉ đạt 42% đồng ý, cho thấy vẫn còn nhiều hạn chế trong việc đổi mới cách giảng dạy. Cơ sở vật chất và thiết bị học tập là điểm yếu rõ rệt khi chỉ 25% học sinh cho rằng phòng học và dụng cụ thực hành đáp ứng đủ yêu cầu, trong khi 50% đánh giá tiêu cực về điều này. Việc thực hành ngoài thực địa cũng gặp khó khăn tương tự với chỉ 24% phản hồi tích cực. Về hiệu quả của các hoạt động thực hành và thực tiễn, mặc dù 35% học sinh đánh giá cao hiệu quả các buổi thực hành trong việc vận dụng kiến thức, nhưng chỉ 30% cho rằng tần suất tổ chức thực hành là đủ, trong khi 40% nhận xét tiêu cực. Cuối cùng, khả năng tiếp thu của học sinh được đánh giá ở mức trung bình khi 45% học sinh cảm thấy nắm vững kiến thức và 35% tự tin vào khả năng vận dụng thực tiễn, nhưng vẫn có 28-30% ở mức trung lập và không đồng ý.

2.2. Nguyên nhân

Trước tiên, chương trình đào tạo dù có tính thực tiễn nhưng chưa được cập nhật thường xuyên để theo kịp những yêu cầu mới của ngành nông nghiệp, dẫn đến việc một số nội dung chưa sát với thực tế sản xuất. Phương pháp giảng dạy còn hạn chế, phần lớn vẫn mang tính truyền thống, chưa

áp dụng nhiều các phương pháp dạy học tích cực như thảo luận nhóm, thực hành thực tiễn, khiến học sinh thiếu hứng thú trong quá trình học tập. Một nguyên nhân quan trọng khác là cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ học tập còn thiếu thốn, đặc biệt là các dụng cụ thực hành và điều kiện tổ chức các buổi thực hành ngoài thực địa. Đồng thời, tần suất tổ chức thực hành và tham quan thực tế chưa được đảm bảo, phần lớn do nguồn lực tài chính hạn chế và khó khăn trong việc hợp tác với các doanh nghiệp nông nghiệp tại địa phương. Ngoài ra, việc đào tạo và bồi dưỡng chuyên môn cho đội ngũ giáo viên chưa được chú trọng đầy đủ, khiến khả năng cập nhật kiến thức và phương pháp giảng dạy của giáo viên chưa đáp ứng tốt nhu cầu đổi mới giáo dục nghề nghiệp. Những nguyên nhân này đòi hỏi các biện pháp toàn diện và cụ thể để khắc phục, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo trong thời gian tới.

2.3. Đề xuất biện pháp

Qua phân tích thực trạng và nguyên nhân của việc dạy và học module “Trồng cây công nghiệp” cho học sinh hệ trung cấp nghề Khuyến nông lâm, trường Cao đẳng Lai Châu như vậy, cá nhân tôi mạnh dạn đề xuất một số giải pháp cụ thể như sau:

Biện pháp 1: Cập nhật và hoàn thiện chương trình giảng dạy phù hợp với yêu cầu thực tiễn ngành nghề

Để nâng cao chất lượng dạy và học module “Trồng cây công nghiệp”, việc cập nhật và hoàn thiện chương trình giảng dạy phù hợp với yêu cầu thực tiễn ngành nghề là biện pháp cần thiết và cấp bách. Trước hết, cần tiến hành rà soát và đánh giá toàn diện chương trình hiện tại, xác định những nội dung không còn phù hợp hoặc thiếu tính thực tiễn để điều chỉnh. Các nội dung mới cần được xây dựng dựa trên yêu cầu của thị trường lao động, đặc biệt là những kỹ năng và kiến thức liên quan đến các loại cây công nghiệp phổ biến tại địa phương. Bên cạnh đó, việc tham khảo ý kiến từ các chuyên gia, doanh nghiệp nông nghiệp và cơ quan quản lý nhà nước sẽ giúp chương trình giảng dạy trở nên sát thực tế và đáp ứng tốt hơn nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội. Ngoài ra, việc lồng ghép các bài học thực hành và tình huống thực tế vào chương trình sẽ giúp học sinh dễ dàng vận dụng kiến thức vào thực tiễn. Cùng với đó, cần xây dựng các tài liệu học tập đa dạng, phong phú như sách hướng dẫn, video thực hành, và các bài giảng số hóa để hỗ trợ quá trình giảng dạy hiệu quả hơn. Đây là nền tảng quan trọng để học sinh không chỉ nắm vững kiến thức lý thuyết mà còn phát triển được kỹ năng thực hành, từ đó đáp ứng tốt hơn nhu cầu công việc trong ngành nông nghiệp.

Biện pháp 2: Áp dụng phương pháp giảng dạy tích cực và sáng tạo để kích thích sự tham gia của học sinh

Áp dụng phương pháp giảng dạy tích cực và sáng tạo là một trong những biện pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng dạy và học module “Trồng cây công nghiệp”. Thay vì phương pháp giảng dạy truyền thống tập trung vào việc truyền đạt một chiều, giáo viên cần đổi mới cách tiếp cận bằng cách sử dụng các phương pháp dạy học tích cực như thảo luận nhóm, học theo dự án, và học thông qua thực hành. Việc xây dựng các tình huống giả định hoặc mô phỏng các vấn đề thực tế trong sản xuất nông nghiệp không chỉ giúp học sinh hiểu sâu kiến thức mà còn khuyến khích khả năng tư duy phân biện và giải quyết vấn đề. Bên cạnh đó, giáo viên có thể tận dụng công nghệ thông tin để thiết kế các bài giảng trực quan, sinh động với hình ảnh, video minh họa và phần mềm hỗ trợ học tập, giúp học sinh tiếp thu bài học một cách dễ dàng và hứng thú hơn. Ngoài ra, cần tạo môi trường học tập thân thiện, khuyến khích sự tương tác giữa giáo viên và học sinh cũng như giữa các học sinh với nhau, giúp tăng cường sự chủ động và tích cực trong học tập. Phương pháp giảng dạy sáng tạo không chỉ kích thích sự tham gia của học sinh mà còn góp phần phát triển kỹ năng mềm và thái độ học tập tích cực, giúp học sinh sẵn sàng hơn cho công việc thực tế trong tương lai.

Biện pháp 3: Tăng cường đào tạo và bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên

Tăng cường đào tạo và bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên là một biện pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng dạy và học module “Trồng cây công nghiệp”. Giáo viên là nhân tố then chốt quyết định hiệu quả giảng dạy, do đó, cần tổ chức thường xuyên các khóa tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn để cập nhật những kiến thức mới, đặc biệt là những tiến bộ khoa học kỹ thuật trong lĩnh vực trồng cây công nghiệp. Bên cạnh việc tham gia các khóa học chuyên sâu, giáo viên cần được tạo điều kiện tham quan, học hỏi kinh nghiệm thực tiễn tại các mô hình sản xuất nông nghiệp hiện đại hoặc các doanh nghiệp nông nghiệp lớn. Ngoài ra, việc trang bị kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin và phương pháp giảng dạy tích cực cũng cần

được chú trọng, giúp giáo viên tự tin ứng dụng các công cụ giảng dạy hiện đại vào bài giảng. Đồng thời, nhà trường cần khuyến khích giáo viên tham gia vào các dự án nghiên cứu khoa học, từ đó nâng cao khả năng tư duy và sáng tạo trong giảng dạy. Việc đào tạo và bồi dưỡng chuyên môn không chỉ giúp giáo viên nâng cao trình độ mà còn tạo động lực để họ đổi mới phương pháp giảng dạy, góp phần nâng cao hiệu quả học tập của học sinh và chất lượng đào tạo chung của nhà trường.

Biện pháp 4: nâng cao cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ cho việc học tập và thực hành

Nâng cao cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ cho việc học tập và thực hành là biện pháp quan trọng nhằm cải thiện chất lượng đào tạo module “Trồng cây công nghiệp”. Hiện trạng thiếu hụt trang thiết bị thực hành và điều kiện học tập chưa đảm bảo đang là rào cản lớn đối với việc nâng cao hiệu quả dạy và học. Do đó, nhà trường cần ưu tiên đầu tư vào các dụng cụ thực hành chuyên dụng như công cụ chăm sóc cây trồng, mô hình mô phỏng, thiết bị đo đạc và phòng thí nghiệm hiện đại. Bên cạnh đó, việc xây dựng các khu vực thực hành ngoài trời, bao gồm vườn thí nghiệm hoặc trang trại thực nghiệm, sẽ tạo điều kiện để học sinh trải nghiệm thực tế các quy trình sản xuất nông nghiệp. Đồng thời, cần cải thiện các cơ sở hạ tầng như phòng học, hệ thống ánh sáng, và công nghệ thông tin để hỗ trợ giảng dạy và học tập hiệu quả hơn. Việc này không chỉ giúp học sinh tiếp cận gần hơn với các kỹ thuật canh tác tiên tiến mà còn góp phần nâng cao khả năng thực hành và ứng dụng kiến thức vào thực tế, đáp ứng tốt hơn nhu cầu của ngành nông nghiệp và thị trường lao động.

III. KẾT LUẬN

Việc nâng cao chất lượng dạy và học module “Trồng cây công nghiệp” là nhiệm vụ quan trọng nhằm đáp ứng yêu cầu thực tiễn ngành nghề và nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội. Các biện pháp như cập nhật chương trình giảng dạy, áp dụng phương pháp giảng dạy tích cực, đào tạo chuyên môn cho giáo viên, và nâng cấp cơ sở vật chất đóng vai trò thiết yếu trong việc cải thiện hiệu quả giảng dạy. Thực hiện đồng bộ các giải pháp này sẽ góp phần tạo ra nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng tốt hơn yêu cầu của ngành nông nghiệp hiện đại.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*. Hà Nội: Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2003). *Chỉ thị số 24-CT/TW về phát triển kinh tế nông thôn gắn với phát triển ngành nghề, làng nghề truyền thống*.
- Nguyễn Văn An (2018). *Phương pháp dạy học tích cực trong giáo dục nghề nghiệp*. Tạp chí Giáo dục nghề nghiệp, 12(3), 45-52.
- Trần Thị Bình (2020). *Nghiên cứu cải tiến chương trình đào tạo ngành nông nghiệp tại các trường trung cấp nghề*. Hà Nội: Nhà xuất bản Khoa học Kỹ thuật.
- Lê Văn Chính (2022). *Giải pháp nâng cao chất lượng thực hành trong giáo dục nghề nghiệp*. Tạp chí Khoa học và Công nghệ, 8(1), 60-68.